

Inspirerende voorbeelden van krachtige leeromgevingen op het internet: een verkenning

Sarah Slock & Anne Van Cauwenberghe
Arteveldehogeschool

- Krachtige leeromgeving
- Overzicht inspirerende sites
- Verkenning
- Zelf aan de slag

Relevante kenmerken van leren (Segers M. & Dochy F. 1999):

- Leren is een actief proces
- Leren is cumulatief
- Leren is een constructief proces
- Leren is contextgebonden
- Leren is betekenisvol leren
- Een cognitief conflict is de stimulus tot leren
- Leren is een kwestie van extensieve oefening
- Kennis ontstaat en ontwikkelt in een sociale context
- Leren is zelfregulerend en doelgericht

Een krachtige leeromgeving wordt gekenmerkt door:

- een goede balans tussen:
  - ontdekkend leren en een persoonlijke exploratie
  - systematische instructie en begeleiding
- aandacht voor de individuele verschillen qua mogelijkheden, behoeften en motivaties van de studenten
- het inbedden van constructieve leeractiviteiten in contexten die:
  - rijk zijn aan leermateriaal,
  - die mogelijkheden bieden tot sociale interactie en
  - die representatief zijn voor opdrachten waarbij de studenten in de toekomst hun kennis, vaardigheden en attitudes moeten kunnen toepassen

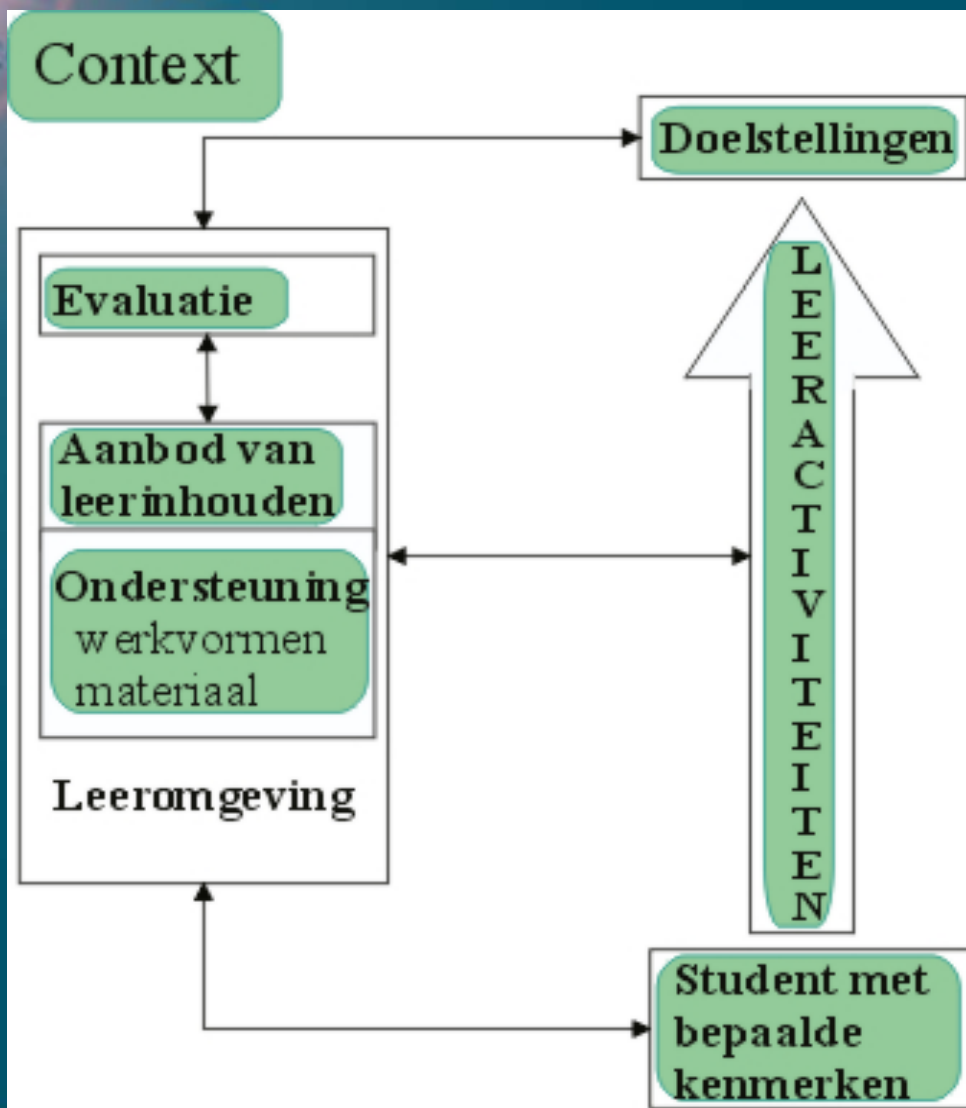
[De Corte, 1990;
Dochy, 2002]

Evaluatie:

Vertrekkende vanuit de doelstellingen en rekening houdende met:

“What you test is what you get”

“In learning, the tail waggles the dog”

Voordelen

- Zoeken op maat (=gericht leren)
- Op elk moment beschikbaar
- Kennisdeling

Nadelen

- Te veel zoeken op maat maakt soms blind voor transfer
- Moeilijk om gericht te blijven zoeken (zijsporen)
- Te veel info: moeilijk lezen op scherm

Good practices

- <http://www.arteveldehs.be/bv>
- <http://www.rug.nl/alabama/index>
- <http://goodpractices.surf.nl/>
- <http://www.digitaledidactiek.nl/>

Literatuur

- <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/Home.portal>
- <http://ahe.cqu.edu.au/>

Assessment

- <http://www.score.hva.nl>
- <http://jonathan.mueller.faculty.noctrl.edu/toolbox/>

Onderwijswerkvormen

- <http://www.onderwijsatelier.hva.nl/>
- <http://www.digiuni.nl/>

BV-databank (Vlaanderen)

www.arteveldehs.be/bv

Score (Nederland)

www.score.hva.nl

BV-databank (Vlaanderen)
www.arteveldehs.be/bv

Wil u weten hoe studentgecentreerd onderwijs in de dagelijkse praktijk vorm kan krijgen? Dan bent u op deze webstek op het goede adres! De BV-databank brengt beschrijvingen samen van bestaande studentgecentreerde en activerende leeromgevingen uit het Vlaamse hoger onderwijs. Daarnaast kan u in de databank terecht voor 'onderwijskundige steekkaarten'. [Meer uitleg...](#)

Navigatie (?)

Voorbeelden (?)

[alfabetische lijst](#)

[via criteria](#) (?)

[via trefwoorden](#) (?)

Steekkaarten (?)

[alfabetische lijst](#)

[via trefwoorden](#) (?)

Woordenboek (?)

[alfabetische lijst](#)

[Gelijkaardige sites](#)

Wat?

Hoe ontstaan?

Onderzoek

Opbouw

Een verkenning

Wat?

BV = 'Bij Voorbeeld'

Online gegevensbank

concrete, herkenbare en systematisch
beschreven **voorbeelden van
leeromgevingen**

studentgecentreerd onderwijs

Vlaams **hoger onderwijs**

Hoe ontstaan?

STIHO-PROJECT (2001-2003)

KULeuven, Universiteit Antwerpen, Katho,
Arteveldehogeschool

Onder leiding van Prof. Dr. Jan Elen

Zonder middelen verder

Lessiushogeschool - 2004

Universiteit Gent - 2006

+ ...?

Onderzoek BV-databank

Veel investeringen (internationaal) in het opzetten van databanken (van good practice)

Verwachtingen over effect van databanken zijn **hoog** maar tot nu toe **weinig onderzoek**

Gebruikersonderzoek BV-databank

- onderwijzend personeel 65%,
onderwijsondersteuners 20%, studenten 4%
- 64% vrouwen - 36% mannen
- gebruiksvriendelijkheid 94%: goed tot zeer goed

Onderzoek BV-databank

Vooraf impact op **individuele gebruiker**

Vooraf

- Interesse wekken
- Inspiratie opdoen
- Tot reflectie gestimuleerd
- Soms implementatie van vernieuwing

Minder

- Communiceren of discussiëren over databank met collega's
- Doorgeven aan collega's

Gebruik voor professionaliseringsinitiatieven

Drie bouwstenen

Voorbeelden

Steekkaarten

Woordenboek

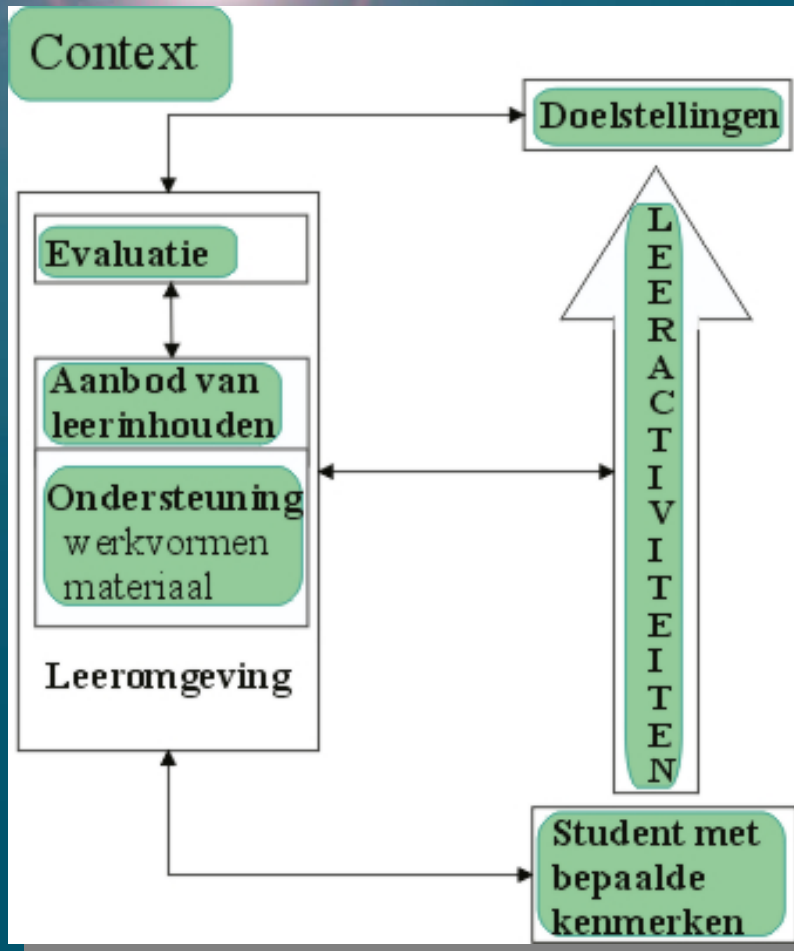
Zoekmogelijkheden

Alfabetisch

Trefwoorden

Criteria

Voorbeelden

Structuur van de omschreven voorbeelden

Aandacht voor leeractiviteiten

Samenhang tussen onderdelen is belangrijk

Schema om eigen praktijk kritisch te bekijken

83 voorbeelden in databank

Interessant:

- concreet materiaal opgenomen
- printbare versie
- reflecties van studenten en de docent zelf

Steeds link tussen voorbeelden en steekkaarten
en omgekeerd

30 steekkaarten in databank Steekkaarten

- Omschrijving
- Waar gaat het over?
- Waaruit bestaat het?
- Waarvoor en hoe kan je het gebruiken?
- Tips en valkuilen?
- Wil je er meer over weten?
- Bijhorende steekkaarten en voorbeelden

The logo for Artevelde hogeschool features a stylized orange 'A' with a blue swoosh. The text 'Artevelde' is in a bold, dark blue font, and 'hogeschool' is in a lighter blue font below it.

Artevelde
hogeschool

www.arteveldehs.be

Een verkenning

BV-databank

www.arteveldehs.be/bv

Score (Nederland)

<http://www.score.hva.nl/>

[Toetsvormen](#) | [Achtergrondvragen](#) | [Begrippenlijst](#) | [Links & Literatuur](#) | [Score](#)

[Kennistoets](#) | [Essaytoets](#) | [Casustoets](#) | [Voortgangstoets](#) | [Overall toets](#) | [Vaardigheidstoets](#) | [Peer assessment](#) | [Stage- en praktijkopdracht](#)
[Projectopdracht](#) | [Gedragassessment](#) | [Afstudeeropdracht](#) | [Intaketoets](#) | [Portfolio assessment](#) | [Criteriumgericht interview](#) | [Reflectieopdracht](#)

Welkom op Score - Dit is de website over **het toetsen** op de Hogeschool van Amsterdam. De website heeft naast een versie voor **studenten** nu ook een versie voor **docenten**.

Doel van de website is om **inzicht** te geven, in de **verschillende toetsvormen** die op de HvA gebruikt worden. Deze website is per definitie "work in progress". Regelmatig wordt zowel de studentenversie als de docentenversie aangepast aan de nieuwe ontwikkelingen. **>>> UPDATE**

[Naar docentenversie >>](#)

[English version >>](#)

15 Toetsvormen - Op deze website worden 15 toetsvormen omschreven. In de **studentenversie** is onder andere te lezen wat deze toetsvormen **inhouden**, wat het **nut** van de toetsen is en hoe je je als student kunt **voorbereiden** op de toets. In de **docentenversie** is de informatie te vinden over in **welke situaties** de toetsvormen gebruikt kunnen worden en wat de **mogelijkheden** en **beperkingen** van de toets zijn. Ook zijn op deze pagina's links opgenomen naar o.a. het **HvA Onderwijsatelier**, waar meer informatie te vinden is over de **constructie** van de toetsvormen.

- Let op!**
- Iedere opleiding heeft zijn eigen toetsnamen, gewoontes en rituelen.
  - Bedenk dus goed dat de naam, vorm of beschrijving die hier gebruikt wordt niet standaard ook meteen voor jou geldt.
  - Onder toetsvormen kun je zien welke toetsvarianten onder welke toetsvorm vallen.
[Toetsvormen >](#)
  - Omwille van de leesbaarheid van deze website is gekozen voor 'de student' en de 'hij-vorm'. Overal waar gesproken wordt van 'de student' en 'hij' kan ook 'de studente' en 'zij' worden gelezen.

Toetsen en Beoordelen

Onderwijsresearch en ontwikkeling van de
hogeschool van Amsterdam
(<http://www.oro.hva.nl/>)

→ <http://www.onderwijsatelier.hva.nl/>

→ <http://www.reflectietools.nl/>

→ <http://www.onderzoek.hva.nl/>

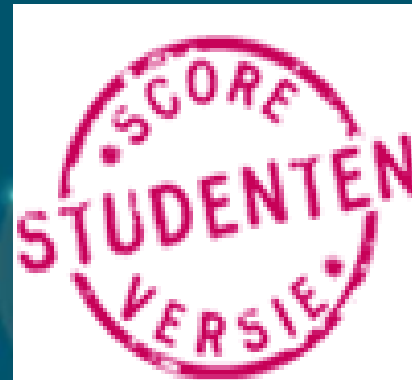
→ <http://www.score.hva.nl>

→ D.m.v. links met elkaar verbonden

Grote troef :

versus

Globale opbouw score:

- 15 toetsvormen
- Achtergrondvragen m.b.t. competentiegericht toetsen
- Begrippenlijst
- Links en literatuur

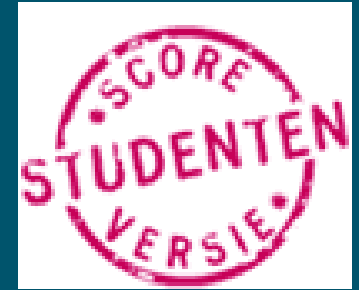

- Wat is het?
- Hoe wordt er getoetst?
- Hoe wordt deze toets gemaakt?
- Hoe wordt deze toets beoordeeld?
- Welke feedback krijgt de student?
- Hoe bereid je de student voor?
- Wat zijn de sterke kanten van deze toets?
- Wat zijn de beperkingen van deze toets?
- Smarties

Meer...

- Link naar onderwijsatelier
- Tips
- Verwijzing naar literatuur
- Links
- Voorbeelden (na login)

- Wat is het?
- Wat wordt er getoetst?
- Hoe word ik getoetst?
- Hoe word ik beoordeeld?
- Welke feedback krijg ik?
- Hoe bereid ik me voor op deze toets?
- Smarties

Meer...

- Hoe scoor ik maximaal?
- Voorbeeldvragen
- Tips
- Links
- Verwijzing naar literatuur

The logo for Artevelde hogeschool features a stylized orange 'A' with a blue swoosh. The text 'Artevelde' is in a bold, dark blue font, and 'hogeschool' is in a lighter blue font below it. The website address 'www.arteveldehs.be' is written in a small, light blue font at the bottom of the logo.

Artevelde
hogeschool

www.arteveldehs.be

Een verkenning

Score (Nederland)

<http://www.score.hva.nl/>

Hoe heb je de verkenning van de sites ervaren?

Heb je tips voor de collega's in de groep?

Bedankt voor je aandacht!

anne.vancauwenberghe@arteveldehs.be

sarah.slock@arteveldehs.be